

Informacija apie priimtą sprendimą dėl Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statybos galimybių

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas. UAB „Dzūkijos vandenys“, Pulko g. 75, LT-62135 Alytus, tel.: +370 (315) 73470, faksas +370 (315) 55586, el. paštas: dzukvand@vandenys.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas. UAB „Ademo grupė“, Viršuliškių skg. 34, LT-05132 Vilnius, tel. (8 5) 210 74 88, 210 74 87, el. paštas: info@adem.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas. Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo sąrašo 11 punkto 11.3.2. papunktį „paviršinių nuotekų valymo įrenginiai (skirti paviršinėms nuotekoms, surenkamoms kanalizacijos tinklais iš 50 ha ir didesnės teritorijos“, todėl 2013 metais Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau - Alytaus RAAD) buvo pateikta informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo. Alytaus RAAD išnagrinėjęs pateiktą informaciją, 2013-11-26 pateikė atrankos išvadą Nr. (5.4)-V2-1967, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Su minėta atrankos išvada nebuvo supažindinta visuomenė, todėl tik 2016 metais atliktos visuomenės informavimo procedūros. Paviėšinus Alytaus RAAD priimtą atrankos išvadą buvo gautas suinteresuotos visuomenės siūlymas ją persvarstyti, 2016-06-30 įvyko atrankos persvarstymas. Aplinkos apsaugos agentūra 2016-08-24 priėmė galutinę atrankos išvadą Nr. (28.4)-A4- 8579, kad planuojamai ūkinei veiklai - Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statybai – privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Planuojama ūkinė veikla- Alytaus miesto pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų (lietaus) surinkimas nuo 218 ha ploto (Santaikos, Ulonų, Daugų, Varėnos, Gardino, Aušros ir kt. gatvės) ir šių nuotekų valymo įrenginių įrengimas Alytaus mieste prie Didžiosios Dailidės ežero. Didžiosios Dailidės ežero apylinkės yra Alytaus mieste, Kurorto parko teritorijoje. Nuotekų valymo įrenginiai planuojami 2,6251 ha valstybinėje žemėje, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos sklype prie Didžiosios Dailidės ežero, šalia Daugų gatvės. Didžiosios Dailidės ežero teritorija -9,3001 ha. Maždaug už 130 m yra Mažosios Dailidės ežeras. Visa tai sudaro vieningą rekreacinę sistemą. Ežerai telkšo slėnyje, buvusioje Nemuno senvagėje, uždurpėjusiuose reljefo duburiuose.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojama surinkti pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršines nuotekas, jas išvalyti valymo įrenginiuose ir išleisti į Didžiosios Dailidės ežerą. Paviršinių nuotekų tinklų ir nuotekų valymo įrenginių statybos ir montavimo darbus numatoma atlikti dviem etapais: I-ojo etapo metu numatoma pastatyti naujus paviršinių nuotekų valymo įrenginius bei atlikti naujo paviršinių nuotekų kolektoriaus pajungimo darbus nuo esamo šulinio Nr. 62 iki paviršinių nuotekų valymo įrenginių ir paviršinių nuotekų valymo įrenginių statybą; II-ojo etapo metu – pajungti naują paviršinių nuotekų kolektorių nuo esamo paviršinių nuotekų šulinio Nr. 141 iki šulinio Nr. L2.

Informacija apie PŪV gretimybes

PŪV numatoma Alytaus mieste prie Didžiosios Dailidės ežero. Didžiosios Dailidės ežero apylinkės yra Alytaus mieste, Kurorto parko teritorijoje. Šiaurinėje pusėje nutiestas dviračių

takas, yra poilsio, automobilių stovėjimo aikštelės. Nuo A. Baranausko g. prie ežero veda privažiavimo kelias. Alytaus mieste prie Nemuno esančiame Alytaus šile - Kurorto parke, yra du - Mažosios ir Didžiosios Dailidės ežerai. Artimiausi gyvenamieji pastatai (individualių gyvenamųjų namų kvartalas) nuo PŪV nutolę apie 150 m atstumu. Nuo Daugų g. Nr. 29 ir Nr. 29A namų atstumas iki PŪV vietos - 130 m. Nuo A. Baranausko g. gyvenamojo namo Nr. 25 atstumas - 150 m.

Informacija apie vietos alternatyvas

PAV ataskaitoje nagrinėtos kelios vietos alternatyvos:

- 0 alternatyva – palikti esamą situaciją;
- I alternatyva – įrengti pagrindinius paviršinių nuotekų valymo įrenginius prie Didžiosios Dailidės ežero, valant Alytaus pietinio pramonės rajono (Dailidės) baseino paviršines nuotekas;
  - II alternatyva – įrengti paviršinių nuotekų valymo įrenginius Didžiosios Dailidės ir Mažosios Dailidės slėniuose. Pirminis Mažosios Dailidės baseino surinktų nuotekų valymas būtų vykdomas 1500 mm esamame kolektoriuje;
  - III alternatyva – pagrindinį 2,5 ha ploto valymo tvenkinį įrengti tik Mažosios Dailidės slėnyje, prieštvankos funkcijai pritaikyti esamus šulinius LKŠ135, LKŠ136, LKŠ137, LKŠ438.

Techniniu, ekonominiu ir aplinkosauginiu požiūriu įvertinus vietos pasirinkimo alternatyvas (išskyrus 0) tinkamiausia paviršinių nuotekų valyklos statybos vieta prie Didžiosios Dailidės ežero (I-oji alternatyva), kadangi nereikia keisti jau suformuotos infrastruktūros, nesikeis jau suformuoto ežero plotas, paviršinių nuotekų valykla bus pritaikyta ir integruota į bendrą Didžiosios Dailidės ežero kraštovaizdį, paprastesnė eksploatacija ir priežiūra, dalis į Didžiosios Dailidės ežerą patekusio vandens papildys ir Mažosios Dailidės ežerą (abu Dailidės ežerai ir gruntinis vandeningasis horizontas sudaro vieningą hidraulinę sistemą).

Informacija apie nuotekų valymo įrenginių technologines alternatyvas

Lietaus nuotekų, šalinamų atskirtąja sistema, valymui gali būti naudojama daugelis žinomų teršalų pašalinimo metodų. Kokį valymo metodą ar jų derinį taikyti pirmiausia priklauso nuo nuotekų fizikinių–cheminių savybių, vietos sąlygų, valytoms nuotekoms keliamų reikalavimų ir paviršinių vandens telkinių jautrumo. PAV ataskaitoje nagrinėtos šios alternatyvos: smėlio–purvo–naftos skirtuvai; išleidžiamieji tvenkiniai (nusodintuvai ir akumuluojančios talpos); neišleidžiamieji tvenkiniai – turintys pastovų nuotekų kiekį; filtrai – paprastai naudojami kaip papildomo valymo įrenginiai; infiltraciniai įrenginiai; pelkės – gali būti naudojamos natūralios arba dirbtinės pelkės. Paviršinių (lietaus) nuotekų valyklų valymo veiksmingumas priklauso nuo įrenginių projektavimo metu nustatytų charakteristikų, tokių kaip: valyklos tūrio, paviršiaus ploto, hidraulinės apkrovos, išbuvimo trukmės ir kt., o taip pat statybos kokybės ir tinkamos eksploatacijos. Pagrindinė Didžiosios Dailidės ežero funkcija yra išlaikyti vandens balansą. Dalis vandens atitekėjusio į Didžiosios Dailidės ežerą per valymo įrenginius turėtų įsigerti į gruntą ir taip papildyti Mažosios Dailidės ežerą. Dar viena svarbi priežastis, kad Didžiosios Dailidės ežero teritorija jau pritaikyta rekreacijai, įrengtas paplūdimys, todėl jo vandens kokybė turi būti kuo geresnė. Išleidžiamieji tvenkiniai naudojami jeigu ežeras būtų skirtas tik rekreacijai, bet ne maudymuisi, o neišleidžiamieji tvenkiniai su šlaitiniu biofiltru naudojami, kai ežere maudomasi. Neišleidžiamieji tvenkiniai paprastai yra didesni nei išleidžiamieji, tačiau didesnis valymo veiksmingumas. Neišleidžiamieji tvenkiniai naudojami teršalų iš paviršinių nuotekų pašalinimui, nuotekų debito reguliavimui ir kaip nuotekų valymo įrenginiai. Įvertinus visus nuotekų valymo tipus ir atsižvelgiant į tai, kad įrengimas nereikalautų didelių kapitalinių išlaidų, būtų paprasta jo eksploatacija, gerai šalintų biogenines medžiagas – azotą ir fosforą, būtų atsparus dideliems nuotekų debito svyravimams, nekeltų triukšmo, nuotekos būtų išvalomos iki tokių parametru, kad vandens telkinį galima būtų naudoti maudymuisi -tinkamiausia Dailidės baseino paviršinių nuotekų valymo technologija – neišleidžiami tvenkiniai su šlaitiniu biofiltru.

Informacija apie PŪV technologinius procesus

Alytaus miesto teritorija sąlyginai yra padalyta į 14 paviršinių nuotekų surinkimo baseinų. UAB „Dzūkijos vandenys“ šiuo metu aptarnauja apie 141,5 km paviršinių nuotekų tinklą, eksploatuoja 17 nuotekų išleistuvų ir tik 7 valymo įrenginius. Miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tinklais surenkamos paviršinės bei drenažinės nuotekos nuo daugiau kaip 800 ha ploto miesto teritorijos. Alytaus miesto pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinės nuotekos surenkamos nuo 218 ha ploto, bendras esamų tinklų ilgis šiame plote – apie 20,6 km. Surinktos paviršinės nuotekos iš šio baseino bei pramoninės nuotekos iki 1987 metų tekėjo į Didžiosios Dailidės ežerą. Nuo 1987 m. pramoninės nuotekos į šį ežerą nebeleidžiamos, kadangi buvo sutvarkyta miesto komunalinių nuotekų surinkimo sistema. Siekiant nutraukti Dailidės ežero teršimą nuotekomis, 1987 m. paviršinių nuotekų tinklas buvo rekonstruotas, išleistuvus perkeltas kiek toliau, įrengiant tiesioginį paviršinių nuotekų išleistuvą į Nemuną. Nutraukus nuotekų šalinimą į Didžiosios Dailidės ežerą, labai nuseko Didžiosios ir Mažosios Dailidės ežerai. 2002 metais buvo nuspręsta ežerus papildyti dirbtinai, UAB „Dzūkijos vandenys“ kasmet ežerų papildymui atveždavo apie 36-40 tūkst. m³ švaraus vandens. Siekiant užtikrinti tinkamą vandens lygį abiejuose Dailidės ežeruose, 2007 metais buvo priimtas sprendimas į Didžiosios Dailidės ežerą išleisti paviršines (lietaus) nuotekas. Iki šiol Alytaus miesto pietinio rajono (Dailidės baseino) surinktos paviršinės (lietaus) nuotekos nevalytos yra išleidžiamos į Didžiosios Dailidės ežerą. 2010-2017 m. abu ežerai buvo intensyviai tvarkomi, išvalyti, pritaikyti rekreacijai: prie ežerų įrengtos poilsio zonos su paplūdimiais. Didžiausia problema išlieka, kad ežerų vandens lygiui palaikyti į Didžiosios Dailidės ežerą yra išleidžiamos nevalytos paviršinės nuotekos. Ilgainiui į Dailidės ežerą išleidžiant nevalytas paviršines nuotekas, abu ežerai gali tapti netinkami rekreacijai, vandens florai ir faunai. Nevalytoms paviršinėms nuotekoms patekus į paviršinius arba gruntinius vandenis, daromas žalingas poveikis vandens kokybei, prastėja vandens ekosistemų ir kitų ekosistemų, tiesiogiai priklausomų nuo vandens, būklė. Paviršinių nuotekų tvarkymas yra būtinas ir reikšmingas siekiant apsaugoti aplinką nuo taršos. PŪV paskirtis – rekreacijai skirto Didžiosios Dailidės ežero taršos patenkančios su paviršinėmis nuotekomis, sumažinimas. Planuojami paviršinių nuotekų valymo įrenginiai 1500 mm skersmens linija bus prijungti prie esamų Alytaus miesto paviršinių nuotekų tinklų. Planuojama rekonstruoti 900 mm skersmens vamzdyno atkarpa bus prijungta prie Gardino g. kolektoriaus.

Paviršinių nuotekų valymui Didžiojoje Dailidėje planuojama technologija: neišleidžiamas tvenkinys su šlaitiniu filtru ir prieštvanka prieš jį. Neišleidžiamasis tvenkinys nuo išleidžiamojo skiriasi tuo, kad turi pastovų nuotekų kiekį. Neišleidžiamajame tvenkinyje po lietaus, išleidus perteklinį nuotekų kiekį, lieka nuolatinis nuotekų kiekis, kuriame teršalai mineralizuojami vykstant fiziniams ir biocheminiams procesams o išleidžiamieji tvenkiniai po lietaus pilnai ištuštunami ir sausu metu laikų yra visiškai tušti, nes skirti sulaikyti lietaus debitą keletą valandų, kad nusėstų nuotekose esančios kietosios dalelės. Prieštvanka įrengiama tvenkinio pradžioje, joje nusodinami nešmenys, sulaikomos stambios šiukšlės, naftos produktai. Prieštvankos tūris – nuo 15 % iki 30 % visos valyklos tūrio. Prieštvankos šlaitai ir dugnas turi būti sutvirtinti, gylis turi būti nemažesnis kaip 1,5 m, kad nusėdę teršalai nebūtų pakelti nuo dugno. Nusėdas rekomenduojama šalinti sausuoju metų laiku (vėlyvą rudenį). Naftos produktai iš prieštvankos pateks į naftos produktų gaudyklę. Naftos gaudyklėse susikaupusių naftos produktų sluoksnis bus tikrinamas kas mėnesį, pasiekus 20 cm sluoksnio storį- naftos produktai šalinami ir utilizuojami. Kas 6 mėnesiai planuojamas pilnas valymo įrenginių aptarnavimas. Naftos skirtuvuose įrengti uždoriai užtikrins, kad atskirti iš nuotekų naftos produktai nepatektų į aplinką bei neištekėtų su valytomis nuotekomis. Pagrindiniame tvenkinyje vyksta antrinis nuotekų valymas - smulkių medžiagų nusodinimas ir nuotekų biologinė oksidacija, taip pat tretinis valymas - filtravimas. Pagrindinio (neišleidžiamo) tvenkinio sudarymui 113 m žemiau prieštvankos projektuojama užtvanka su vandens pertekliaus pralaida. Projektuojamo tvenkinio normaliai patvenktas vandens lygis 80,0 m, plotas 4770 m², tūris 10050 m³. Tvenkinio neišleidžiamoji dalis susidaro žemiau alt. 78,0 m, neišleidžiamosios dalies plotas apie 2800 m², tūris 2480 m³. vandens lygis tvenkinyje gali svyruoti iki 2 m, tai sudaro apie

7570 m³ darbinį tūrį. Užtvankoje bus įrengiama vandens pertekliaus pralaida. Į pralaidos šachtą iš abiejų pusių suvedami filtracinio vandens kolektoriai, vandens perteklius iš šachtos išteka įrengtu vamzdžiu į Didžiosios Dailidės ežerą. Vandens lygis tvenkinyje bus reguliuojamas pagal lietaus intensyvumą, kad didelių liūčių metu, vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento nuostatomis, vėliausiai atitekėjusias sąlyginai švarias nuotekas būtų galima tiesiogiai išleisti į ežerą. Smulkių medžiagų nusodinimas pagrindiniame tvenkinyje turi trukti ne mažiau kaip 24 valandas. Smulkiadispersinių skendinčių medžiagų, organinių ir biologinių medžiagų sulaikymui pagrindinio tvenkinio užtvankos šlaite įrengtas plauto smėlio šlaitinis filtras su surinkimo kolektoriais. Filtravimo intensyvumo, o tuo pačiu ir lietaus nuotekų išlaikymo pagrindiniame tvenkinyje trukmės reguliavimui, perteklinio ir filtracinio vandens praleidimo įrenginio šachtoje numatomi sandorai (uždoriai), kuriais bus reguliuojamas vandens lygis tvenkinyje. Atsižvelgiant į atliktą kritulių kiekio (vidutinis daugiametis kritulių kiekis Alytuje yra 670 mm) ir šalinamų teršalų statistinę analizę, Dailidės baseino lietaus nuotekų valykla projektuojama naudojant vidutinį kritulių sluoksnį, kuris Alytaus miestui yra 10,0 mm. Nustatytas maksimalus projektinis lietaus nuotekų debitas Dailidės baseine yra 3,2 m³/s, vieno skaičiuotino lietaus metu į valyklą atitekantis lietaus nuotekų kiekis - 4400 m³. Esant didelėms liūtims Maironio gatvėje yra numatytas tiesioginis paviršinių nuotekų išleidimas į Nemuną. Pagal PAV ataskaitoje pateiktus skaičiavimus, Dailidės baseine susidarančių ir į projektuojamus valymo įrenginius pateksiančių lietaus nuotekų metinis kiekis bus apie 300 tūkst. m³. Paviršinių nuotekų valyklos tūris – apie 9000 m³, plotas - apie 8000 m², nuotekų išbuvimo trukmė – 48 val. Šlaitai bus formuojami pagal esamą vietovės reljefą iš žemių (gelžbetonis nebus naudojamas), filtro paviršiaus plotas – 450 m², neišleidžiamo tvenkinio paviršiaus plotas – apie 2800 m². Prasifiltravusių per plauto smėlio filtrą bei biologiškai apsvačiusių paviršinių nuotekų liekamasis užterštumas neturi viršyti aplinkosauginių reikalavimų. Kadangi išvalytos paviršinės nuotekos pateks į ežerą, skirtą rekreacijai, bus tikrinamas vandens kokybės atitikimas Lietuvos higienos normai HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“: mikrobiologiniai parametrai, fizikiniai-cheminiai ir biologiniai parametrai. 2002-2005 m laikotarpyje atliktais šio baseino nuotekų užterštumo tyrimais nustatyta, kad vidutinė skendinčių medžiagų koncentracija paviršinėse nuotekose buvo 240 mg/l, BDS₇ - 25 mg O₂/l, naftos produktų - 2,1 mg/l, o ChDS - 56 mg/l. Didžiosios Dailidės vandens 2017 metais nustatyta užterštumas: BDS₇ - 2,98 mg O₂/l, skendinčios medžiagos -6,15 mg/l, bendrasis azotas-0,53 mg/l, bendrasis fosforas - 0,15 mg/l, naftos produktų - 0,12 mg/l. Šis vandens telkinys atitinka geros būklės kriterijus. Pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą, į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumas negali būti didesnis kaip: skendinčių medžiagų vidutinė metinė koncentracija – 30 mg/l, didžiausia momentinė -50 mg/l; BDS₅ vidutinė metinė koncentracija – 25 mgO₂/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mgO₂/l; naftos produktų vidutinė metinė koncentracija – 5 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 7 mg/l. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, įrengus ir eksploatuojant neišleidžiamus tvenkinius su šlaitiniu biofiltru, juose paviršines nuotekas galima išvalyti iki sekančių rodiklių: skendinčių medžiagų vidutinė metinė koncentracija – 15 mg/l, BDS₇ vidutinė metinė koncentracija – 5 mg O₂/l, naftos produktai – 1,0 mg/l. Papildomai įdiegus ir naftos skirtuvus, naftos liekamasis užterštumas išleidžiamuose valybose nuotekose gali siekti 0,5 mg/l. Nuotekų debito matavimui ir mėginių ėmimui bus pritaikytos vandens pertekliaus pralaidos šachtoje alt. 77,90 esančios persipylimo briaunos. Planuojami nuotekų valymo įrenginiai bus tikrinami kiekvieną savaitę. Pastebėjus prieštvankoje didesnius teršalų kiekius, pajutus nemalonius kvapus, prieštvankoje esantis vanduo bei dumblas bus išsiurbiami ir išvežami į UAB „Dzūkijos vandenys“, šiukšlės-išvežamos į sąvartyną. Kadangi į pagrindinį tvenkinį pateks nuo skendinčių medžiagų bei naftos produktų išvalytos nuotekos, vyks organinių ir biologinių teršalų šalinimas, susidarančio dumblo kiekis bus nedidelis. Dumblo valymo metu (atlikus tvenkinio vandens teršalų matavimus ir įsitikinus, kad koncentracijos atitinka Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytus aplinkosauginius reikalavimus) vanduo bus išleidžiamas į Didžiosios Dailidės ežerą, o dumblas išvežamas į UAB „Dzūkijos vandenys“. PAV ataskaitoje siūloma Alytaus miesto Dailidės

baseino paviršinių (lietaus) nuotekų valymo įrenginių apsaugos zona – 10 metrų nuo išorinių sienelių.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, paviršinių (lietaus) nuotekų valymo įrenginių eksploatacijos metu susidarys mišrios komunalinės atliekos (šiukšlės, atneštos kartu su paviršinių (lietaus) nuotekų srautu), smėlis, dumblas ir naftos produktai, kurios bus perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Paviršinių nuotekų valymo technologiniame procese pavojingos ir radioaktyvios atliekos nesusidarys. Šiukšlės bei nešmenys susikaups prieštvankoje, iš kurios bus surenkamos ir išvežamos atliekų tvarkytojams. Naftos skirtuve atskirti naftos produktai pasiekus 20 cm sluoksnio storį bus išsiurbiami bei perduodami atliekas tvarkančioms įmonėms.

Informacija apie PŪV poveikį aplinkos orui

Planuojamos ūkinės veiklos poveikis aplinkos orui bus susijęs su prieštvanka, kurioje kaupsis mišrios komunalinės atliekos, atneštos kartu su paviršinių (lietaus) nuotekų srautu. Aplinkos oro taršos įvertinimui buvo pasirinkta Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook - 2016), kurioje nurodoma, jog nuotekų tvarkymo įrenginiuose galimas LOJ išsiskyrimas, kuris sudaro 15 mg/m^3 . LOJ emisija sieks $0,0045 \text{ t/metus}$. Teršalų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „AERMOD View“, AERMOD matematinio modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje modeliuoti. Aplinkos oro taršos modeliavimo rezultatai rodo, kad PŪV metu į aplinkos orą išmetamų LOJ apskaičiuotos maksimalios priežeminės koncentracijos (įvertinus foninę taršą) siekia $0,0002$ ribinės vertės. Į atmosferą pateks iš mobilių oro taršos šaltinių t.y. dyzelinių vidaus degimo variklių išmetamos dujos bei dulkės, tačiau išmetamų teršalų kiekis palyginamai mažas ir trumpalaikis, todėl žymios įtakos aplinkos orui bei gyventojų sveikatai neturės.

Informacija apie PŪV poveikį vandeniui

Išvalytos iki keliamų reikalavimų paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į paviršinio vandens telkinį – Didžiosios Dailidės ežerą. Pagal Geologijos ir Geografijos instituto atliktą Alytaus Mažosios Dailidės ežero hidrodinaminio režimo vertinimą ir Didžiosios Dailidės ežero papildymo miesto lietaus vandeniu aplinkosauginį vertinimą, abu Dailidės ežerai ir gruntinis vandeningasis horizontas sudaro vieningą hidraulinę sistemą, t.y. pakilus vandens lygiui viename ežere, lygis padidėja ir kitame ežere, kuri gana jautriai reaguoja į bet kokius gamtinius ir dirbtinius hidrodinامينius pakitimus. Kaip teigiama 2006 metais VŠĮ Nacionalinių projektų rengimas parengtoje galimybių studijoje „Alytaus miesto pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimas ir valymas“, Didžiosios Dailidės ežero hidrologinio režimo pokytis, t.y. ežero papildymas $300\,000 \text{ m}^3$ per metus išvalytomis paviršinėmis nuotekomis pilnai padengs galimus filtracinius nuostolius. Tai leis palaikyti reikiamą lygį ne tik šiame ežere, bet ir Mažosios Dailidės ežere“. Rekomenduotinas vandens lygis Didžiajame Dailidės ežere galėtų siekti $78,3\text{-}78,5$ m altitudę. 2002-2003 m. vandens lygių kaita rodo, kad tiek gruntinio, tiek paviršinio vandens lygių kaita laike priklauso nuo klimatinų ir dirbtinių faktorių ir yra sinchroniška įvairiuose matavimo taškuose. Artimiausi atviri kiti paviršinio vandens telkiniai – Nemuno upė ir Mažosios Dailidės ežeras. Apie $1,2 \text{ km}$ į rytus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos teka Nemuno upė, o apie $0,13 \text{ m}$ atstumu šiaurės pusėje nuo valyklos plyti Mažosios Dailidės ežeras. Į Didžiąją Dailidę pateks aplinkosauginius reikalavimus atitinkančios paviršinės nuotekos, todėl neigiamo poveikio paviršinio vandens telkiniams nebus.

Informacija apie PŪV poveikį dirvožemiui, žemės gelmėms

Prieš vykdant paviršinių nuotekų tinklų statybos ir rekonstrukcijos darbus bei įrengiant paviršinių (lietaus) nuotekų valyklą, privažiavimo kelią, nuo statybos darbų zonos reikės nukasti apie $1,3 \text{ ha}$ bendro ploto augalinio sluoksnio storis (apie 18 tūkst. m^3). Iškastas augalinis sluoksnis laikinai bus sandėliuojamas šalia statomos nuotekų valyklos, o užbaigus darbus panaudotas aplinkos, taip pat ir Didžiosios Dailidės ežero priekrančių sutvarkymo tikslams. PŪV

metu t.y. paviršinių nuotekų valyklos eksploatacijos metu, pavojingos medžiagos į aplinką nebus išleidžiamos ir nepateks į dirvožemį. Planuojama ūkine veikla reikšmingo poveikio dirvožemiui neturės. PŪV metu gamtos ištekliai naudojami nebus. Planuojama ūkinė veikla nepatenka į Vidzgirio, Radžiūnų ir Strielčių vandenviečių sklypo ir jų sanitarinių apsaugos zonų ribas, todėl nedarys neigiamo poveikio gėlo vandens išgavimo šaltiniams.

Informacija apie PŪV poveikį biologinei įvairovei ir saugomoms teritorijoms

PŪV teritorijoje bei jos gretimybėse nėra identifikuota saugomų rūšių. PŪV neturės reikšmingo neigiamo poveikio esamai bioįvairovei. Pagal SRIS duomenų bazės pateiktą išrašą Didžiosios Dailidės ežero teritorijoje nėra saugomų augalų bei gyvūnų rūšių. Artimiausias valstybės saugomas biotopas - Alovės atodanga. Planuojamos Alytaus miesto Dailidės baseino paviršinių (lietaus) nuotekų valyklos teritorijoje nėra saugomų teritorijų, tame tarpe nėra įsteigtų savivaldybės saugomų draustinių ar gamtinio kraštovaizdžio objektų bei nėra nustatytų europinę biologinę svarbą turinčių buveinių ar paukščių apsaugai svarbių Natura 2000 teritorijų. Vykdamas paviršinių (lietaus) nuotekų valymo įrenginių, naujų paviršinių nuotekų tinklų statybos bei kolektoriaus rekonstravimo darbus reikės iškirsti keletą medžių, papuolančių į statybvietes teritoriją ir medžius, užaugusius ant rekonstruojamo paviršinių nuotekų kolektoriaus. Planuojama, kad statybos metu reikės iškirsti apie šešias pušis, kurių kamieno skersmuo 35-60 cm, tris egles 25-40 cm skersmens, du beržus 12-40 cm skersmens, dešimt juodalksnių 15-30 cm skersmens ir tris alksnius 25 cm skersmens.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui

Mažosios ir Didžiosios Dailidės ežerai su Kurorto parko pušynu sudaro vieningą rekreacinę sistemą. Ežerai telkšo buvusioje Nemuno senvagėje, uždurdėjusiuose reljefo duburiuose. Kurorto parko teritorijoje dėl palankiai susiklosčiusių aplinkybių, gamtinis kraštovaizdis iki šiol nepatyrė didesnių transformacijų. Parkas yra vizualiai patrauklus, pasižymi pakankamai aukštu estetiniu ir rekreaciniu potencialu, kurį apsprendžia reljefo, miško medynų ir vandens telkinių formuojamų atvirų, pusiau atvirų erdvių dermė. Paviršinių nuotekų valykla bus priderinta prie bendro kraštovaizdžio, nebus statomi su aplinka nederantys stacionarūs statiniai. Paviršinių nuotekų valyklos pagrindiniai elementai: priestvanka ir neišleidžiamas tvenkinys bus pritaikyti ir integruoti į bendrą Didžiosios Dailidės ežero kraštovaizdį. Abu naftos skirtuvai bus požeminiai. Paviršinio vandens valymo įrenginių teritorija (tvenkinys) nuo ežero teritorijos bus atskirta pylimu ant kurio numatoma įrengti pėsčiųjų bei dviračių taką. Neišleidžiamo tvenkinio šlaituose priklausomai nuo drėgnumo bus apsodinamos: drėgniausios šlaitinio biofiltro vietos - meldais, sausesnės - švendrėmis, mažiausiai drėgmės gaunančios vietos - vilkdalgiais. Tai sukurs natūralaus ežero įvaizdį. Galima vizualinė tarša įrenginių statybos laikotarpiu. Dabartiniu metu numatomoje statybos vietoje yra susikaupę paviršinio vandens. Statybos teritorijai išsausinti bus įrengiama laikina įlaidinė siena (špuntas) ir supiltas laikinas pylimas. Vanduo iš statybos aikštelės bus pašalintas adatiniais filtrais arba siurbliais perpumpuojant jį per laikiną pylimą į Didžiosios Dailidės ežerą.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Valymo įrenginių statybos darbų vykdymo metu dėl naudojamos technikos: buldozerio, ekskavatoriaus, kranų ir kitų įrenginių veikimo atsiradęs triukšmas bus nežymus, neviršys leistinų triukšmo normų ir truks tol, kol bus vykdomi darbai. Numatyti darbai vyks darbo valandomis nuo 8 iki 17 val. Nauji paviršinių nuotekų valymo įrenginiai nesukels vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės. Dirbant technikai, bus trumpalaikis triukšmas (tik darbo valandomis). Vibracija bus lokalaus pobūdžio. Artimiausiems gyventojams dirbančios technikos triukšmas didelės įtakos neturės. PAV ataskaitoje suskaičiuotas garso slėgio lygis neviršys maksimalaus leistino 70 dB (pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“). Suskaičiuotas triukšmo lygis už 160 m (atstumas nuo aptarnavimo aikštelės, kurioje sustos autotransportas išsiurbiantis naftos produktus iš naftos skirtuvo iki rekreacijos teritorijos) 27,9 dBA, už 140 m (atstumas nuo aikštelės iki artimiausios gyvenamosios vietovės), nevertinant triukšmo sklidimo barjerų -29 dBA. Artimiausi gyvenamieji pastatai yra už 80-100 m. Kvapai buvo vertinami pagal

Airijoje esančių valymo įrenginių kvapų ataskaitą – „Shanganagh & Bray Wastewater Treatment Plant. Odour emission and control (informacijos prieiga: www.epa.ie/licences/lic_eDMS/090151b2801f1de7.pdf). Šioje ataskaitoje nurodoma, kad lietaus surinkimo rezervuaruose nustatyta kvapo emisija - 0,25 OUE/m²/s, todėl galima kvapo emisija iš prieštvankos- 343 OUE/s. Planuojamos ūkinės veiklos kvapo sklaidos aplinkos ore modeliavimas parodė, kad 8 OUE/m³ ribinė kvapo koncentracija, vienos valandos vidurkio intervale, nebus viršijama. Apskaičiuota didžiausia koncentracija siekia 1,99 OUE/m³ ir yra fiksuojama planuojamos ūkinės veiklos sklypo ribose.

Informacija apie PŪV poveikį socialinei ekonominei aplinkai

PŪV bus vykdoma prie Didžiosios Dailidės ežero, apie 100 m atstumu nuo naujai įrengtos poilsio zonos su paplūdimiu. Maždaug už 130 metrų yra kita rekreacinė teritorija - Mažosios Dailidės ežeras. Paviršinių nuotekų valyklos įrengimas prie Didžiosios Dailidės ežero sudarys sąlygas mažinti paviršinių vandenų taršą, užtikrins Didžiosios Dailidės ežero papildymą valytu lietaus nuotekų vandeniu ir tuo pačiu vandens lygio pakėlimą Mažosios Dailidės ežere. Šių teritorijų sutvarkymas turės teigiamą reikšmę socialinei ekonominei aplinkai, nes padidins trauką prie šių rekreacinių objektų, gali įtakoti netoliese esančių žemės sklypų vertės didėjimą.

Informacija apie poveikį kultūrinei aplinkai

Pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kultūros vertybių registro duomenis, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir jos gretimybėse nėra saugomų kultūros paveldo objektų, archeologijos vertybių ar istorijos paminklų. Artimiausios nekilnojamosios kultūros vertybės nuo planuojamos ūkinės veiklos: 250 m pietvakarių kryptimi - poeto Antano Jonyno namas (Liškiavos g. 17, un. kodas 16726), 500 m pietų kryptimi - Anzelmo Matulevičiaus - Matučio kapas (un. kodas 16570), 1,1 km į šiaurės rytus nutolusios Alytaus geležinkelio tilto liekanos (un. kodas 33316), 850 m pietų kryptimi - karo belaisvių ir civilių žmonių kapinės (un. kodas 10790).

Informacija apie monitoringą

Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, paviršinio vandens kokybė Alytuje anksčiau buvo tiriama tik Mažosios Dailidės ežere. Nuo 2012 m. papildomai pradėti Didžiosios Dailidės ežero vandens kokybės stebėjimai. Sutvarkius ir pritaikius rekreacijai Mažosios ir Didžiosios Dailidės ežerų aplinką, eksploatuojant Dailidės ežerų paplūdimius, laikomasi 2015 m. kovo 26 d. Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-66 patvirtintų Alytaus miesto savivaldybės paplūdimių ir jų maudyklų įrengimo, naudojimo ir elgesio taisyklių ir Lietuvos higienos normos HN 92:2007 "Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė" reikalavimų. Pagal reikalavimus šiuo metu ir ateityje bus nustatomi Didžiosios ir Mažosios Dailidės ežerų mikrobiologiniai ir fizikiniai-cheminiai parametrai. Atliekant teršalų (parametrų) matavimus išleidžiamose paviršinėse nuotekose prieš ir po valymo, minimalus metinis mėginių ėmimo dažnis nustatomas pagal Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatus.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas.

6.1. Siekiant sukurti natūralaus ežero įvaizdį, prieštvankos ir neišleidžiamo tvenkinio šlaitai bus formuojami pagal esamą vietovės reljefą iš žemių. Paviršinio vandens valymo įrenginių teritorija (tvenkinys) nuo ežero teritorijos bus atskirta pylimu ant kurio numatoma įrengti pėsčiųjų bei dviračių taką. Neišleidžiamo tvenkinio šlaituose priklausomai nuo drėgnumo bus apsodinamos: drėgniausios šlaitinio biofiltro vietos - meldais, sausesnės - švendrėmis, mažiausiai drėgmės gaunančios vietos - vilkdalgiais.

6.2. Siekiant sumažinti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai, PAV ataskaitoje numatyta, kad statybos darbai vyks darbo dienomis, darbo valandomis nuo 8 iki 17 val., statybos darbams bus renkama tylėnė įranga, tylėni darbo metodai (pvz. suderintos kelios triukšmingos operacijos).

6.3. Siekiant išsaugoti derlingą dirvožemio sluoksnį, iškastas augalinis sluoksnis laikinai bus sandėliuojamas šalia statomos nuotekų valyklos, o užbaigus darbus panaudotas aplinkos, taip pat ir Didžiosios Dailidės ežero priekrančių sutvarkymo tikslams.

6.4. Į Didžiosios Dailidės ežerą patenkančiose paviršinėse nuotekose esantys teršalai neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nurodyto į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumo: skendinčių medžiagų vidutinės metinės koncentracijos – 30 mg/l, BDS₅ vidutinės metinės koncentracijos – 25 mgO₂/l, didžiausios momentinės koncentracijos – 50 mgO₂/l, naftos produktų vidutinės metinės koncentracijos – 5 mg/l, didžiausios momentinės koncentracijos – 7 mg/l. Siekiant į rekreacijai skirtą ežerą išleisti kuo švariau išvalytas nuotekas, pagrindinio tvenkinio užtvankos šlaite bus įrengtas plauto smėlio šlaitinis filtras, apsodintas augalais, po kurio vidutinis nuotekų liekamasis užterštumas gali siekti: SM - 15 g/l, naftos produktai - 0,5 mg/l, BDS₅ – 4 mg/l O₂/l.

6.5. Itin didelių liūčių atveju, siekiant išvengti nevalytų paviršinių nuotekų patekimo į valymo įrenginius Maironio gatvėje yra numatytas tiesioginis paviršinių nuotekų išleidimas į Nemuną.

6.6. Siekiant išvengti naftos produktų ir kitų teršalų patekimo iš valymo įrenginių į Didžiosios Dailidės ežerą, valymo įrenginiai kiekvieną savaitę bus tikrinami UAB „Dzūkijos vandenys“ avarinės nuotekų tinklų brigados. Pastebėjus prieštvankoje didesnius teršalų kiekius, pajutus nemalonius kvapus, prieštvankoje esantis vanduo bei dumblas bus išsiurbiami ir išvežami į UAB „Dzūkijos vandenys“, šiukšlės - išvežamos į sąvartyną. Dumblo valymo pagrindiniame tvenkinyje metu (atlikus tvenkinio vandens teršalų matavimus ir įsitikinus, kad koncentracijos atitinka aplinkosauginius reikalavimus) vanduo bus išleidžiamas į Didžiosios Dailidės ežerą, o dumblas išvežamas į UAB „Dzūkijos vandenys“. Naftos gaudyklėse susikaupusių naftos produktų sluoksnis bus tikrinamas kas mėnesį, pasiekus 20 cm sluoksnio storį- naftos produktai šalinami ir utilizuojami. Kas 6 mėnesiai planuojamas pilnas valymo įrenginių aptarnavimas.

6¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į saugomų teritorijų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos ribas. Už 1,5 km į pietvakarius nutolęs Vidzgirio miškas, priskirtas Natura 2000 tinklui skroblyno, aliuvinių miškų bei augalų ir gyvūnų rūšių (skiauterėtojo tritono, raudonpilvės kūmutės, niūriaspalvio auksavabalio, plačialapės klumpaitės) išsaugojimui. Planuojamos ūkinės veiklos vietoje į Raudonąją knygą įrašytų saugomų augmenijos ir gyvūnijos rūšių nėra.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamentas 2017-04-24 raštu Nr. 2.1-633(16.8.3.1.11) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos „Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba“ PAV programos pataisymo ir papildymo“ pritarė poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) PAV programai.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamentas 2017-10-24 raštu Nr. 2.1-1424(16.8.3.1.11) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos „Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba“ PAV ataskaitos pateikimo“ pritarė PAV ataskaitai ir nurodė, kad planuojamai ūkinei veiklai neprieštarauja.

Alytaus miesto savivaldybės administracija 2017-04-13 raštu Nr. SD.4698 (25.10) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos „Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba“ PAV programos pateikimo“ suderino PAV programą. Alytaus miesto savivaldybės administracija 2017-10-10 raštu Nr. SD.13070 (25.10) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos „Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba“ PAV ataskaitos pateikimo“ pritarė PAV ataskaitai, 2017-11-07 raštu Nr. SD.14467(6.17) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos „Pietinio

pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba“ PAV ataskaitos“ pritarė paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių statybai.

Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2017-03-30 raštu Nr. 3S-171 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ pritarė PAV programai. Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2017-10-10 raštu Nr. 3S-565 (8.9) „Dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pritarė PAV ataskaitai, 2017-11-10 raštu Nr. 3S-653 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ - planuojamos ūkinės veiklos galimybėms.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus skyrius 2017-04-05 raštu Nr. (9.38-A)2A-263 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos“ neprieštaravo PAV programai ir nurodė, kad PAV ataskaitos nagrinėti nepageidauja.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas (kur, kada, kaip informuota ir dalyvavo visuomenė).

Visuomenė apie parengtą PAV programą buvo informuota Alytaus miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje (2017-02-27), laikraščiuose „Lietuvos žinios“ (2017-02-28) ir „Alytaus naujienos“ (2017-02-28), Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje (2017-03-09).

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo skelbiama Alytaus miesto savivaldybės administracijos (2017-08-29) skelbimų lentoje, laikraščiuose „Lietuvos žinios“ (2017-08-31) ir „Alytaus naujienos“ (2017-09-05). Su PAV ataskaita sudarytos galimybės susipažinti UAB „Dzūkijos vandenys“ internetiniame tinklalapyje ir PAV dokumentų rengėjo patalpose. Susirinkimas su visuomene dėl PAV ataskaitos įvyko 2017-09-18 17.30 val. Alytaus miesto savivaldybės administracinėse patalpose Rotušės a. 4, Alytus. Susirinkime dalyvavo PAV dokumentų rengėjas, planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus atstovai, Alytaus miesto savivaldybės administracijos atstovas. Visuomenės atstovai neatvyko. PAV dokumentų rengėjas 2017-09-11 gavo S.Navicko pastabas ir pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos. Į šiuos pasiūlymus PAV dokumentų rengėjas S.Navickui atsakė raštu 2017-09-28.

Aplinkos apsaugos agentūra savo tinklalapyje www.gamta.lt visuomenei apie gautą PAV ataskaitą paskelbė 2017-10-30. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta. Iki sprendimo priėmimo PAV proceso dalyviai informacijos dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą PŪV poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras nepateikė.

9. Atsakingos institucijos sprendimo pobūdis (planuojama ūkinė veikla leistina/neleistina), jo priėmimo data ir su juo siejamos sąlygos, pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: planuojama ūkinė veikla – Pietinio pramonės rajono (Dailidės baseino) paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių Alytaus mieste statyba - leistina pagal PAV ataskaitoje pateiktą I alternatyvą: Alytaus pietinio pramonės rajono (Dailidės) baseino paviršinių nuotekų valymui įrengiant paviršinių nuotekų valymo įrenginius (neišleidžiamą tvenkinį su šlaitiniu biofiltru) prie Didžiosios Dailidės ežero.

Sprendimas priimtas Aplinkos apsaugos agentūros 2017-12-01 raštu Nr. (28.4)-A4-12457.

Su sprendimu siejamos sąlygos:

1. PŪV užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atsakingos institucijos sprendimą dėl PŪV leistinumą pasirinktoje vietoje, per 10 darbo dienų turi apie tai pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Visuomenės

informavimo tvarkos aprašas), nustatyta tvarka ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

2. PŪV užsakovas privalo savo lėšomis įgyvendinti PAV ataskaitoje ir šio sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

3. PŪV užsakovas privalo užtikrinti, kad PŪV bus vykdoma žemės sklype, kurio naudojimo būdas atitiks teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

4. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už PAV ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

5. Nevykdyti planuojamoje statybos vietoje susikaupusio paviršinio vandens išleidimo bei pylimo įrengimo paukščių perėjimo bei žuvų neršto metu.

6. Nesandėliuoti dirvožemio, nevykdyti žemės darbų Didžiosios Dailidės ežero apsaugos juostoje.

Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą.

1. PŪV sklypas nepatenka ir nesiriboja su europinio tinklo „Natura 2000“ bei kitomis saugomomis teritorijomis.

2. Bus nutrauktas nuo Pietinio pramonės rajono 218 ha teritorijos surenkamų nevalytų paviršinių nuotekų išleidimas į rekreaciniams tikslams naudojamą Didžiosios Dailidės ežerą. Nuotekos bus išvalytos ir atitiks aplinkosauginius, higienos reikalavimus. Didžiosios ir Mažosios Dailidės ežerai toliau bus tinkami rekreacijai.

3. Išvalytų paviršinių nuotekų išleidimas į Didžiosios Dailidės ežerą leis palaikyti reikiamą vandens lygį ne tik šiame ežere, bet ir Mažosios Dailidės ežere. Dėl šios priežasties padidės Mažosios Dailidės ežero, kaip rekreacinio objekto, vertė.

4. PŪV nedarys neigiamo poveikio gėlo vandens išgavimo šaltiniams, nes planuojama teritorija nepatenka į Vidzgirio, Radžiūnų ir Strielčių vandenviečių sklypo ir jų sanitarinių apsaugos zonų ribas.

5. Atlikus aplinkos oro taršos modeliavimą, PŪV sąlygota aplinkos oro tarša, įvertinus foninį užterštumą, padidės nežymiai, ribinės vertės (toliau – RV) nebus viršijamos nei sklype, nei už jo ribų. LOJ apskaičiuotos maksimalios priežeminės koncentracijos (įvertinus foninę taršą) siekia 0,0002 RV. Kvapo sklaidos aplinkos ore modeliavimas parodė, kad 8 OUE/m³ ribinė kvapo koncentracija vienos valandos vidurkio intervale nebus viršijama. Apskaičiuota didžiausia koncentracija siekia 1,99 OUE/m³ ir yra fiksuojama PŪV sklypo ribose.

6. Paviršinių lietaus nuotekų valymo įrenginiuose nebus naudojama triukšmą kelianti technologinė įranga. Suskaičiuotas triukšmo lygis už 160 m (atstumas nuo aptarnavimo aikštelės, kurioje sustos autotransportas išsiurbiantis naftos produktus iš naftos skirtuvo iki rekreacijos teritorijos) 27,9 dBA, už 140 m (atstumas nuo aikštelės iki artimiausios gyvenamosios vietovės), nevertinant triukšmo sklaidimo barjerų -29 dBA. neviršys maksimalaus leistino 70 dB (pagal HN 33:2011).

7. Paviršinių nuotekų valykla bus priderinta prie bendro kraštovaizdžio, nebus statomi su aplinka nederantys stacionarūs statiniai. Paviršinių nuotekų valyklos pagrindiniai elementai: prieštvanka ir neišleidžiamas tvenkinys bus pritaikyti ir integruoti į bendrą Didžiosios Dailidės ežero kraštovaizdį.

8. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl paviršinių vandens telkinių ekologinės būklės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bus įvertinta Didžiosios Dailidės ežero būklė. Bus vykdomas nuolatinis paviršinių nuotekų (nustatomi pH, temperatūra, skendinčios medžiagos, biocheminis deguonies suvartojimas (BDS), naftos produktai) ir Didžiosios Dailidės ežero (nustatomi mikrobiologiniai ir fizikiniai - cheminiai parametrai) monitoringas.

9. PŪV metu ekstremalių situacijų (avarijų) kilimo tikimybė nežymi. Galimas nevalytų paviršinių nuotekų ar naftos produktų patekimas į Didžiąją Dailidę dėl didesnio negu apskaičiuotas paviršinio nuotekų kiekio, naftos produktų skirtuvų gedimo. Siekiant išvengti tokio pobūdžio avarinių situacijų, kartą per mėnesį bus matuojamas naftos produktų lygis skirtuvuose, pasiekus 20 cm sluoksnio storį - naftos produktai šalinami ir utilizuojami, atliekama jų apžiūra, laikomasi technologinio proceso priežiūros ir eksploatacijos reikalavimų.

10. Kur ir kada galima susipažinti su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo pasirinktoje vietoje

Su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo pasirinktoje vietoje galima susipažinti Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje Kauno g. 69, Alytuje, tel. 8 315 56735, darbo dienomis nuo 8 iki 17 val.